

Lutemisia Lapsille, N:o 2, w. 1862.

Misfä arwossa pidät Biplias?

ja

Kirje Lapsille.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

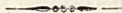
PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS 311

Missä arwossa pidät Piipias?

ja

Kirje Lapsille.

Suopiossa

vainettu P. Aschanin ja kumpp. kirjapainossa, 1862.

Painoluwau antanut:

Edw. Dahlström.

Salattu Piipia.

Ensimmäinen Luku.

Londonin kaupunki on suuri, wäestä rikas kaupunki. Siellä on alati yhtäläinen sähinä kuin wapsahais=pefässä. Kaduilla on suuri ihmis=tumko. Siellä kulkee lukemattomia rattaita, ja yhteisiä waunuja pulskeine ajokaluineensa wälisistä kolmekkii rimmastuten. Puodit owat komeat ja foreudesta loistawat. Niin siellä nyt on; mutta kolmesataa vuotta takaperin oli tämä kaupunki warsin toisellainen. Kaduilla, joissa nyt paljo wäkeä liikkuu, oli silloin wiheriäisiä ketoja, joilla kaupungin asukkaat illoilla, päivä=työnsä lope=tettua, käwiwät hauskuuttelemassa. Useimmilla kaduilla oliwat huoneet niin liki toinen toistansa ja niin korkeat, että niiden välissä oli alinomai=nen hämälä. Siihen aikaan, josta nyt lau=suimme, asettiwat Londonin kaupppamiehet tawa=

roitansa kadulle ja huusivat ohitse-käywille: „mitä tahdotte ostaa? Täällä on sitä ja sitä tawaraa.” — Ja niin tarjosivat he kulkewille mielestänsä kauniitakin kauppatawaroita. Suuri ero on nykyisen ja entisen ajan välillä tässä katsannossa, mutta vielä suurempi toisessa, josta nyt tahdomme puhua.

Seuraa minua kaupungin kapeempia katuja myöden. Yhden parhaampain huoneitten owen päällä näet nimen: „Gilbert Kroft.” Hän oli kaupungin rikkaimpia kauppaneuhia. Isot laivat täynnä tawaraa tulivat wieraista maakunnista hänen tykönsä. Hänen huoneessansa elettiin hiljaisesti ja säädyllisesti, sillä Gilbert Kroft oli yksiwakainen mies, ja harwoin kuultiin hänen huoneessansa lasten ääntä. Ei hän ollut tyyli, mutta hän piti parhaana pitää lapsia alamaisuudessa. Hän matkusti usein kaupatoimillansa. Kerran oli hän koko kuukauden pois kotoa. Takaisin tultuansa nousi suuri meteli. Isä ärjyi kowasti wihoissansa. Lapsat seisoiwat itkein hänen edessänsä, niinkuin olisivat he tehneet jotakin pahaa. Mitä istui ja itki

hiljaksensa. Mitä mahtoi siis hänen pois oleskansa tapahtua, joka tällaisen erinomaisen kohausten matkaan saattoi? Saattepa kuulla.

Kohta Gilbertin kotoa lähdettyä, tuotiin hänelle koko joukko tawaroita Europan mannermaalta. Yhtenä päivänä seisoi hänen poikansa Edmond ja katseli, kuinka tawarat makasiiniin ladottiin. Pojan suuri ilo oli wapahetkinä käydä näissä isänsä warastoissa; mutta, ehkä hän oli 14 vuoden wanha, oli hän vasta äskettäin isältä saanut luvan siellä oleskella. Yksi palwelia aukasi pakan laattia-peitteitä, josta putosi kirja. „Katsokaat tässä on kaunis kirja, jonka te saatte ottaa”, sanoi mies pojalle. „Se on kaiheti epähuomiossa tänne lähetetty. En minä ole mikään lufia; se on paras, että te otatte sen.”

Edmond otti kirjan ja riensi äitinsä tykö sitä näyttämään. Muidillä oli joku toimitus, eikä Edmond saanut häntä puhutella. Hän meni siis kamariinsa tawaratansa tutkimaan.

Kirjoja oli siihen aikaan warsin wähän. Niitä oli vasta viimeisenä aikoina ruwettu prännttäämään. Ne harwat, joita jo oli prän-

tätty, olivat hyvin kalliita. Te ymmärrätte siis, tällaisen tavaran olleen Edmondille paljon suuremmasta arvosta, kuin uuden kirjan saaminen on lapsille nyt meidän aikanamme. Hän ihmetteli suuresti, että se oli kirjoitettu Englannin kielessä, ehkä se tuli wieraalta maalta. Kirjan nimi=lehdellä luki hän seuraawat sanat: „meidän Herran ja Wapahajan Jesuksen Kristuksen Uusi Testamentti.“ Sellaisesta kirjasta ei Edmond ollut ennen kuullut puhuttawankaan. Kuka Jeesus Kristus oli, tiesi hän tosin entiseltä, sillä hän oli kuullut papin kirkossa nimittävän tätä nimeä koko kirkonväen laskeissa polwillensa suuren kulta ristin eteen. Ilman sitä oli hän nähnyt kuvia ristin=naulitusta Wapahajasta, joka siihen aikaan tavallisesti kutsuttiin „siunatuksi Neitsyen pojaksi“. Tämä oli kaikki, mitä hän hänestä tiesi.

Hän rupesi lukemaan Mattheuksen ewankeliumia alusta alkaen, ja pitkitti lukuansa kirjasta katsomata, siksi kuin tuli tämän ewankeliumin viimeiseen lukuun asti, jossa, niinkuin me tiedämme, puhutaan Jeesuksen taimaaseen astumisesta.

Juuri silloin tuli Edmondin äiti huoneeseen, poikansa niin syvästi huokatesa, kuin olisi hän herännyt unesta.

„Äiti,” huusi hän, „minä olen saanut warsin kauniin kirjjan! se on paljo parempi kuin kaikki ne sadut, jotka wanha Mikko meille tavallisesti juttelee. Kuulkaas äiti!” Ja hän aikoi ruweta lukemaan.

„Mutta lapseni, mistäs olet sen saanut? mistä sinä puhutaan?” Edmond jutteli äidille, kuinka se oli tullut hänen käsiinsä, luki hänelle, mitä nimilehdessä seiso; sillä ei äiti ollut lukuun hywin harjauntunut, enemmän kuin suurin osa muitakaan täysi kaswuisia ihmisiä siihen aikaan.”

„Minä olen siitä kirjasta kuullut puhuttawan,” sanoi hän, „ja uskon sinä olewan paljon muutamkin hywää, kuin mitä sinä sinä olet löytänyt. Siksi kuin saamme tietä, kuka kirjjan oikea omistaja on, saatat siitä minulle illoilla lukea, koska sisares ja minä istumme lehräämässä.”

Sinä ja monena muuna iltana luki poika usioita tuntia korkealla äänellä äidillensä ja sisarellensa tästä merkillisestä kirjasta. Usein kesti

hänen lukemisen sa paljo yli heidän tavallista maatapano-aikaansa, ja lopetettuaansa oli heillä usein paljo puhumista ja toinen toiselta kysymistä siitä, mitä oliwat lukeneet; mutta surkultawasti ei siellä löytnyt, joka olisi taitanut wastata heidän kysymyksiinsä. Äiti oli yhtä taitamaton tässä kalliissa Ewangeliumin opissa kuin lapsetkin, ja jota enemmän Edmond luki, sitä enemmän tunsi hän, kuinka tarpeellinen hänelle oli saada neuwoa joltakulta, joka taisi opettaa häntä.

Erinomaisen vaikutuksen tunsi hän seuraawista Mattheuksen Ewangeliumin 11 luvussa 28 ja 29 wärsyissä olewista sanoista: „Tulkaat minun tyköni kaikki, jotka työtä teette ja oletta raskautetut, ja minä tahdon teitä wirwoittaa ja te löydätte lewon teidän sieluillenne.”

„Kuinka warsin toisellaiset nämät lauseet owat,” ajatteli hän, ”sen suhteen, mitä minun rippisiäni on minulle opettanut. Syntiäni tunnustettuani olen minä kotia tultuani ollut yhtä alakuloinen kuin sinne mennessäni. Isä meidän

rukousta niin monta kertaa luettuani, kuin häntä minulta on vaatinut ja kaikki ne parannustoimitukset täytettyäni, joihinka hän minua on kehoittanut, en kuitenkään ole tietänyt, jos Jumala on minulle armollinen. Mutta tässä sanoo Jeesus: „minä tahdon teitä wirwoittaa ja te löydätte lewon teidän sieluillenne.“ Tätä minä juuri tarwitsen. Mahtanewatko nämät sanat olla minulle sanotut?”

Joka iltana tuli Edmond äidillensä ja sisarensa Uudesta Testamentistä lukemaan. Koko päivän tutki Krostin rouwa sydämesfänsä, mitä edellisenä iltana oli luettu, ja hän ikäwöitsi kuulla enemmän.

Yhtenä iltana luki Edmond Johanneksen Ewangeliumin 3:nen luvun. Kuudenteentoista wärsshyntultuansa pysähti äiti hänen lukemisensa ja pyysi häntä uudestaan lukemaan seuraawat hänelle ymmärtämättömät sanat:

Niin on Jumala mailmaa rakastanut, että Hän antoi hänen ainoan poikansa, että jokainen, kuin uskoos hänen päälensä, ei pidä hukkumaan, mutta ijan-

kaikkisen elämän saamaan."

"Nyt vasta minä tämän raamatun-paikan ymmärrän," huusi äiti kyyneleet silmissä. "Jokainen," se sana merkitsee, että tämä myös minulle kuuluu. Tämä muistuttoa minulle, mitä jo muutama vuosi takaperin kuulin. Isä ja minä näimme kerran ulkona ollessamme suuren joukon ihmisiä käyvän pyhän Dunstanin kirkkoon. Me seurasimme heitä ja kuulimme sellaisen saarnan, jota en koskaan unohda."

"Puhukaa meille siitä rakas äiti," sanoivat lapset.

"Saarna-miehen nimi oli Wilhelm Tyndale," vastasi äiti. Hän oli hyvin yksivakainen, ja näkyi taitavan tutkia ihmisten salaisemminkin ajatukset. Kumminkin uskoin minä, että hän tunsi minun, sillä hän selitti minun hengellisen tilani kokonansa, ja näkyi tietävän enemmän minusta, kuin itse rippi-isäni. Esipuheena oli hänellä juuri ne sanat, joita Edmond äsken luki. Minä olen senjälkeen usein sitä ajatellut ja ihmetellyt, mistä hän on saanut oppia sellaisia asioita. Mutta minä muistan nyt, että hänellä

oli kirja kädessä. Se oli kaiketi Uusi Testa-
mentti. Mutta lue nyt enemmän Edmond.

Näin viettivät he iltakaudet hiljaisuudessa,
siksi kuin yhtenä päivänä sana tuli, että kaup-
pamies Kroft piti seuraavana päivänä tuleman
kotia. Si hän kuitenkin tullut ennenkuin vasta
illalla. Sekä sinä iltana että seuraavana päi-
vänä oli heillä paljo puhumista ja toimittamista.
Kroft puhui siitä, mitä hänelle oli matkalla ta-
phtunut. Siihen aikaan oli matkustustapa
Englannissa varsin toisellainen kuin nykyään.
Tiet olivat huonoja, waunut ja ajokalut niin
rasfaat ja sopimattomat, että tarvittiin monta
päivää sille matkalle, joka nyt kuljetaan muuta-
mana hetkenä.

Kertomustansa lopetettua kysyi hän waimol-
tansa, mitä hän ja lapset pois ollessansa olivat
tehneet. Nrouwa kertoi silloin hänelle kaikki, mitä
hän luuli olevan hänelle iloista kuulla, ja miu-
den seassa Uudesta Testamentistä, joka niin
odottamattomasti oli tullut heidän käsiinsä, ja
sitä ilosta, jota se saattoi heille. Mutta silloin
muuttui miehen muoto niin wihaiseksi, ettei waimo

kostaan ennen ollut häntä sellaisena nähnyt. Hän nousi tuoliltansa laattialle, kävi kiivaasti edes takaisin huoneessa, ja sano i viimein, kuin wiha oli wä hän asettunut: „waimoni sinä olet hywin pahoin tehnyt. Missä sinun järkes oli, jät täessäs sellaisen kirjan lasten käsiin? Etkö tiedä sen olewan täynnä kuolettawaa myrkkyä? Se on hirvuminen kirja, jota ei yhdenkään ihmisen pitäisi lukea. Viimeis-wiikolla antoi kuningas käskyn, että jokainen sellainen wäärä-uskoi nen kirja pitäisi poltettaman, missä ikänä se ta wattaisiin. Minä olen kuullut, että tätä käs kyä monessa kohdin jo on seurattu. Mitä on kin jo koko joukko saatu kokoon ja poltet tu py hän Paawalin ristin luona. Minä tapasin Mi les Grimbin yhdessä maja-talossa, johonka minä tiellä poikkesin ja hän sano i minulle, kunkaan lähettäneen wakojita kaikkiin kohdin hakemaan ja häwittämään niitä kirjoja. Pjattele, jos he saisi wat tietää sinulla olewan tällaisen onnettoman kirjan. Kuka tietää, jos ei sellainen ajattelema toin poika, kuin Edmond on, saata löpötellä siitä leikki kumppaneillensa. Ois tuo kammiskin

juttu, jos kaupungissa sanottaisiin, että kauppa-
mies Krosti olisi pitänyt wäärä=oppisen kirjan
huoneessansa."

Krostin rouwa raukka ei taitanut muuta sa-
noa, kuin olewansa kowin mielipahoillansa, että
hän tietämätänsä oli tehnyt miehensä tahtoa was-
taan. Hän sanoi ei ensinkään huomartaneensa,
tätä kirjaa taidettawan kutsuttaa wäärä=oppiseksi,
eikä hän koskaan ollut kuullutkaan puhuttawan
kuninkaan käskystä. Hän rohkeni myös wastata,
ettei kirja kuitenkaan taitanut olla waarallinen,
koska siinä löytyi niin paljo hyvää."

„Ole waiti waimo," sanoi mies, „käske lap-
set tänne tulemaan, niin saan puhua heidän
kanssansa. Sellaista säädyttömyyttä en minä
ensinkään kärji. Se pitää alusansa tukahu-
tettaman."

Edmond ja hänen sisarensa Anna tottelivat
kohta käskyä.

Edmond hämmästyti kowasti isänsä puheesta.
Hän koetti wakuuttaa isänsä siinä asiassa olewan
jonkun erehdyksen, sillä se kirja, jonka he olivat
lukeneet oli erittäin hyvä. Hän otti sen tas=

kustansa, lukeaksensa siitä jotain, mutta isän tyly käytös ja hänen vihainen äänensä ja muotonsa saatti hänen waihenemaan. Hän totteli isän käskyä, pani kirjan pois, ja seisoi wapistuksessa isän edessä.

Kauppanies Kroft käski lasten mennä, annettuaan heille sellaisia waroituksia, jotka mielestänsä oliwat tarpeellisia, otti sanaa sanomata tämän peljättävän kirjan ja meni ulos huoneesta. Hänen waimonsa luuli hänen menneen sitä polttamaan, mutta hän erehtyi luulosiansa. Työhuoneessansa lasi hän itsensä hiljaisesti istualleen, tutkiaksensa, mitä siinä kirjassa mahtoi olla, johonka hänen waimonsa ja lapsensa oliwat niin mielistyneet, ehkä kuningas ja papit sitä niin kowin wihasiwat. Hän ihmetteli, nähdessänsä sen olewan niin huwittawan ja niin huokeasti ymmärretyn. Niistä puheista, joita hän oli kuulnut paawilaisten pappien pitävän tästä kirjasta, oli hän tullut siihen luulloon, ettei yksikään muu kuin he yksinänsä taitaneet sitä käsitellä, ja että se paitsi sitä oli täynnä waaraallisia opetuksia. Hän kätki sen wifusti laatikkoonsa

tutkiaksensa sitä vielä joskus toiste sopivammalla ajalla. Kolme kuukautta sen jälkeen tuli hän yhtenä päivänä waimonsa huoneeseen. Tämä ihastui nähdesjäsä hänen ottawan Uuden Testamentin taskustansa.

„Ah kuinka olen iloinen, ettes ole sitä polttanut!“ huusi rouwa.

„En kuitenkaan tuota tehnyt,“ sanoi kauppa- mies, ja rupeesi waimollensa juttelemaan, kuinka tarkoin hän oli sen kannelta kanteen lutenut, ja että hän mielellänsä tahtoi sitä kuulla joskus luettawan, jos waan sellaisia paikkoja wältettäisiin, joita hänen oli työläs ymmärtää. Senkautta, että hän määräsi tämän kirjan niin luettawaksi, luuli hän täyttävänsä kuniukaan ja pap-pien käskyn, ehkei hän täydellisesti seurannut tätä kieltoa. Tästä taidetaan ymmärtää, kuinka iloinen hänen waimonsa oli.

Koko sydämnestä kiitti hän Jumalata, joka niin oli kuullut hänen rukouksensa. Hänellä oli ollut suuri halu Jumalan kalliseen sanaan; nyt sai hän taas sitä kuulla ja lukea. Uina useam-min luettiin sitä heidän perheesjäsä; eikä kau-

wan wiipynnytkään, ennen kuin Krostin rouwa sai sielullensa sen lewon, jota hän etsi. Hän sai armon uskoa, että hänen syntinsä olivat lasketut Jumalan karitsan Jesuksen päälle, joka kantaa mailman synnit, ja tämä Wapahataja antoi hänelle sen rauhan, joka ylitse kaiken ymmärryksen käy.

Tästä näette, kuinka Jumala taitaa siunata sanansa lukemisen, myös silloin koska ei joku sitä selitä. Jos toivomme tulla kristittyin autualliseen iloon, täytyy meidän ottaa käteemme tien osottajan siuna, kalliin raamatun sanan, ja rukouksilla Pyhän Hengen johdatusta. Hän on opettawa meitä ymmärtämään ne neuvot, jotka Jumalan sanassa meille annetaan. Mutta ehkä tämä on paras neuvon-antaja, niin emme kuitenkaan saa halpana pitää hyviä opettajiaakaan, waan meidän tulee kiitoksella ottaa waarin heidän opetussistansa, ja niistä hywistä kirjjoista, joita Jumalan uskolliset palvelijat ovat kirjottaneet. Kristillisyyden paras alkulähde on kuitenkin aina Jumalan oma sana. Meidän tulee kiitollisuudella tunnustaa se etu, joka meillä

on, että saamme vapaasti lukea sitä; ja sydäm-
memme ilona se pitääkin oleman, että Raamattu
nyt löytyy prääntätynä 150 kielessä ja millionit-
tain jaetaan niin monelle mailman kansalle.

Toinen Luku.

Sellaisina wainoomisen aikoina, kuin nekin,
joista olemme puhuneet, ei ollut kenellekkään
mahdollista toisten tietämätä kauvemman aikaa
lukea Raamattua. Edmond ja Anna olivat
äidiltänsä saaneet käskyn, ett'eivät nuorille leikki-
kumppaneillensa eikä myös muille ilmoittaisi,
mitä he lukivat, eikä edes tietä antaisi Uuden
Testamentin oleman heidän huoneessansa. He
olivat tottelewaisia lapsia ja kätkiwät uskollisesti
tämän salaisuuden. Mutta äiti ei koskaan muis-
tanut waroittaa wähää Mariaa, joka usein lu-
kemisen hetkinä oli sisällä, ja kuuli weljensä ja
ja sisarensa puhuwan, millä lailla he ensin oli-
wat saaneet tämän kirjan. Wiattomuudessaansa
kertoi lapsi heitajallensa kaikellaista, mitä hän

näin oli saanut kuulla. Katrina mielti kauvan, tutkien sydämessänsä, jos hänen pitäisi rippisälkensä ilmoittaman, mitä hän oli saanut kuulla. Tällaisen salaamisen piti hän kuoleman syntinä. Hän pelkäsi kuitenkin jollakulla lailla wahingoittaa isäntä wäkeänsä. He olivat aina olleet hyviä häntä kohtaan. Hän oli monta vuotta hoitanut heidän lapsiansa ja rakasti heitä paljo. Nämät erinkaltaiset ajatukset ja liikutukset pitivät hänen kauvan suuressa epäilyksessä.

Viimein päätti hän kuitenkin ilmoittaa tätä papille, ehkä mitkä seurannot tästä tulisi; näin raskaasti waiwasi tämä asia hänen omaa tuntoansa ja teki hänen warsin lewottomaksi. Hän luuli welvollisuutensa Sumalata kohtaan tätä waatiwan, ja ilmoitti sentähden kaikki rippisälkensä. Te taidatte jo tästä arvata, ettei paljo aikaa kulumut, ennenkuin tämä ilmoitti asian niille wirtamiehille, joiden welvollisuus oli tarkoin etsiä niissä huoneissa, joissa luultiin Piipioita taikka Uusia Testamenttia löytywän.

Krostin rouwa istui rukkinsa wieresessä miehensä yhtenä päivänä murheellisilla kaswoilla huonee-

seen tullessa. „Miti,” sanoi hän kiiruusti, „onpa niin tapahtunut kuin pelkäsinikin, wakoajat owat saaneet tietä, että meidän huoneessamme löytyy kieletty kirjja. He owat täällä ennen puolta tuntia. Katrina on saanut sen tietä weljeltänsä, joka palwelee yhden sellaisen miehen tykönä. Hän puhui sitä Katrinalle, ja tämä uskollinen palokollinen riensi kotia meitä waroittamaan. Mihinä me nyt kirjjan kätkenme? „Tässä tarwitaan siewät ajatukset,” sanoi hän.

„Ah, minä olen warjui iloinen, ettet tahdo antaa sitä käsiistä!”

„Antaa sitä käsiistäni. En totisesti niinkauwan kuin täällä löytyy loukasta, johonka sen lymytän. Minun täytyy sanoa, että pidän paljo siitä kirjasta, jos ei niinkään olisi, niin en kuitenkään tahtoisi myöntyä sellaiselle papille, joka setauntuu asioihin, jotka eiwät häneen kuulu, enkä ensinkään luule kuminkaalla *) olewan oikeutta antaa käskyä siitä, mitä hänen alamaisensa tulee uskoa. Baitsi sitä on hän itse niin monasti muuttanut

*) Kuningas Henrik VIII Englannissa.

uskoansa, ettei mahda olla warsin waka nyhyssisjäkään ajatuksisjansa."

Mieheensä tätä puhuttua ei Krostin rouwa ollut hidas toimisjansa. Hän kexsi lymy=paikan tälle kalliille tawarallensa, otti sanaa sanomata kirjan, pisti sen hameensa isoon taskuun ja meni alas pihalle talvikki täynnä luita kädesjansä. Talon iso koira oli kahleilla kiinitetty koppiinsa. Koira, jonka nimi oli Karhu, haukkui ilosta nähdesjansä emäntänsä, joka silitteli häntä, otti kirjan taskustansa, lymytti sen kopin olkiin ja sanoi hänelle: „Kuules Karhu, ole nyt hywä ja uskolinen koira ja wartioitse tätä kirjaista." Hän antoi hänelle ruan, jonka oli tuonut myötänsä ja meni matkoihiinsa, hywin tietäen kirjan paremmin häneltä talletettawan, kuin jos koko joukko sotamiehiä olisjimat sitä wartioineet. Sillä ehkä koira oli julma ja karwanen, ymmärsi hän kuitenkin warsin hywin emäntänsä sanat ja olisj karannut jokaisen päälle, joka olisj koettanut häneltä ryöstää uskotun tawaran.

Hän tuli takaisin miehensä tykö ja sanoi mielukkaammin tahtowansa ettei tämä pyytäisj tietää-

kään, mihinkä kirja kätettiin. Ei tämä myös pyytänytkään sitä tietää, ja niin oli rouwa ja koira ne ainoat, jotka tunsiwat tämän salaisuuden.

Kohta sen jälkeen tulivat huoneeseen ne miehet, jotka olivat lähetetyt kirjaa etsimään. Heidän päällismiehensä sanoi Krostille, hänelle annettua valtakirjaa näyttäesfänsä: „teitä syytetään, että tuninkaan käskyä vastaan tykönänne säilytätte vaarallisen wäärä-oppisen kirjan, joka kutsutaan uudeksi testamentiksi. Minä kysyn teiltä tuninkaan nimesfä, jos se on tosi?“

„Älkää waiwatto teitänne kanniilla puheilla, hyvä herra,“ wastasi kaupppamies Krost. „Ei ole mitään hyötyä sellaisista kysymykfistä, joihinka ei wastausta saada. Jos oikein waltakirjaanne ymmärrän, niin on teillä oikeus tarkoin etsiä huoneessa, waan ei kysyä, eikä tutkistella toisten ajatuksia. Tehkääät welwollisuutenne.“ Mies puri huultansa tiukusta ja alkoi tunppaninensa huoneessa etsimään, mutta warjin turhaan. He kurtistelivat kaikkiin loukkoisiin ja wähiinkin rafoihin johonka tuskin hiiri olisi tainnut päästä. Woimallisesti pudistiwat he sänkyywatteet ja pään

alukset, mutta kaikki turhaan. He wäshiwät etsimisesssänsä ja suuttuivat. Wintissä, kellarissa, puodissa ja muissa warastoissa oliwat he olleet. Lopullisesti meniwät he pihalle ulkokuoneista etsimään. Sitä ei koira hymäksynyt, waan terwehti heitä hirweällä murisemisellä ja haukkumisella.

„Mäettekö,” sanoi yksi miehistä, „kuinka tuo koira on sidottu liki tallin owea. Minä lyön wetoa, että nämät kerittiläiset owat kirjansa sinne piilottaneet.”

„Kylläpä he saawat nähdä, ettei he meitä niin äkkiä petä,” sanoi päällysmies. „Pidä suusi kiinni koira rakki,” kiljasi hän, „pane kohta pitkälles, ja ole kanniisti!” Mutta Karhu ei aikonut siihen myöntyä, eikä antaa heidän mennä talliin, ennenkuin hänen herransa tuli sinne ja käski hänen olla hiljaksensa. Ei tämä tohtinut silloin muuta kuin totella, mutta hän asetti itsensä koppinsa eteen, irvisteli ja näytti hampaitansa ja antoi hiljaisella murisemisellä tietä, että hän sillä kertaa oli wiisaampi kuin herransa, ja warsin mielellänsä tahtoi pitää nämät wieraat kaukana

kopistansa. Koko heidän hakemiseensa oli ymmärrettävästi turha, ja koska he häpeisensä menivät tiehensä, haukkui Karhu ylpiästi kowalla äänellä. Hän tiesi kyllä täyttäneensä welvollisuutensa. Hänen emäntänsä oli ikkunasta katsellut, mitä siellä tapahtui. Hän tuli pihalle niin pian, kuin he olivat pois lähteneet, otti kirjjan koiran kopista, taputti koiran suurta karwasta päätä ja sanoi, että hän oli hyvä koira. Tämä häilyteli iloisesti häntäänsä. „Karhu parka,” sanoi rouwa, „et sinä tiedä, minkä tawaran olet säilyttänyt.”

Uutta Testamenttia illalla taas luettua tuntuivat sen sanat ihanimmilta, kuin koskaan ennen, ja Krostin rouwa piti parempana kuolla, kuin luopua tästä suunnatusta kirjasta ja niistä totuuksista, jotka sinä löythyvät. Ei hänen miehensä ensin lausunut juuri mitään; mutta luetuansa nämät sanat: „älkääit niitä peljättö, jotka ruumiin tappawat, ja ei ole heidän sitte enempiätä tekemistä, (Luk. 12: 4) sanoi hän:” waino, en minä nyt enää mene paawilaisten messuun. Siitä ajasta, koska ru-

pesimme Uutta Testamenttia lufemaan, olen joka keita siellä ollesani enemmän ja enemmän tullut wakuutetuksi paljo siellä tehtävän Sumalan sanaa vastaan. Minä toivoisin tuntevani niitä ihmisiä, jotka Lutherilaisiksi kutsutaan. Kaikesta, mitä minä niistä olen kuullut, näkyy heidän oppinsa paljo enemmän yhtä pitävän sen kansa, mitä me tässä kirjassa olemme lufeneet. Jos niin on, niin olisi paljo parempi kuulua siihen vähäiseen joukkoon, joka waeltaa autuuden tietä, kuin siihen suureen joukkoon, joka käypi efsytyksissä."

„Tosiin on se paljo parempi," wastasi rouwa, „ehkä me sentähden wainoomistakin kärsisimme."

„Isä", sanoi Edmond, „eikö Jesus sano, 'että niiden, jotka häntä rakastawat pitää hänen kansansa wainoa kärsimän.'"

Sinä tarkoitat kaiketi näitä sanoja: „Jos he miuua wainosiwat, niin he myös teitä wainoowat."

„Sitä wärshä minä juuri tarwotinkin. Nyt hymnärrän, kuinka Smithille, joka eilän poltettiin, oli mahdollista juuri wainainsa alla olla

niin rauhoitettuna. Pojat puhuiwat siitä tänä päivänä koulussa. Muutamat heistä näkiwät, kuinka hän wiettiin torille poltettaa. He seurasivat wäkijoukkoa ja sanoiwat, että kaikki oliwat häntä surkutelleet; mutta hän itse oli iloinen ja urhoollinen, ja weisafikin wirren käydessänsä. Ei yksikään olisi uskonut, että häntä wiettiin niin hirmuiseen kuolemaan. Eikä hän ollut mitään muuta pahaa tehnyt, kuin ettei hän tahtonut laskea polwillensa rippi-leiwän eteen. Poltto-rowion liekkiin sytyttyä juoksiwat pojat tiehensä, sillä ei he kärsineet sitä kauemmin katsella. Hugo Langfors sanoi Smithin olleen niin ylpeän, ettei hän tahtonut muille näyttää tuntewansa waiwoja, mutta muut, jotka näkiwät hänen, wakuuttiwat, ettei asia niin ollut, sillä hän oli ollut lempeä ja hiljainen, laski polwillensa ja rukoili murhaajittensaakin edestä. „Minä muistin Stephanuksen, josta äskettäin olemme lufeneet, mutta en sanonut mitään.“ „Siinä teit oikein,“ wastasi isä, „mutta minä uskon kuitenkin Smithin olleen totisemmän kristityn kuin kuninkas Henricki ja hänen pappinsa, jotka kieltäwät meiltä piplian lukemisen.

Minä toivoisin olevamme Smithin kaltaisia."

Joku viikko senjälkeen tuli kauppias Hans Stolbach Brysselistä Krostin tykö ja vastaan otettiin ystävällisesti. Gilbert jutteli hänelle, kuinka Uusi Testamentti oli ollut Brysseliläisten mattoin seassa, joita Stolbach muutama kuukausi takaperin oli lähettänyt Lontooniin. Tämä taas sanoi, ettei kirja ollut sinne joutunut tapauksesta. Se oli pantu näiden laattia=peitetten sekaan, juuri siinä toivossa, että se joutuisi jonkun käsiin, joka tahtoisi sitä lukea. Hän ihastui paljo, kuullessansa, mikä ilo Krostin perheelle siitä oli ollut ja toivoi, heille siitä tulevan suurta siunausta. Ihastuksella kuusteli hän kertomuksen heidän lewottomuudestaan, koska tätä kirjaa yltä ylitse koko talossa haettiin. Heillä oli monta sulosta ja sielua kehoittavaista puhetta keskenänsä ewankeliumin totuudesta, ja kiittivät sydämmellisesti Jumalata, joka heille oli lähettänyt kaliiin sanansa.

Hans Stolbach sanoi heille, että tämä kirja li präntätty Flanderissa Tyndalen toimesta.

„Tyndale," huusi Krostin rouwa, „tämä on

juuri sama saarnaaja, jonka me monta vuotta takaperin kuulumme saarnaavan pyhän Dunstanin kirkossa."

"Juuri sama mies," sanoi Stolbach. "Hän oli siellä saarnaajana, meni sitte Saksan maalle ja Hollantiin, jossa hän antoi prääntätä Piiplioita ja Uusia Testamenttia Englannin kielellä. Monasti otettiin häneltä kirja-painimet, ja hän pakeni wainojitansa kaupungista kaupunkiin ja kätki itsensä wälistä yhteen wälistä toiseen paikkaan. Wiinmein otettiin hän kiini, wiettiin oikeuden eteen, tuomittiin ja käräsi hirmuisen kuoleman. Hän hirtettiin ja hänen ruumiinsa poltettiin."

"Tämä oli niinmuodoin hänen palkintonsa Sumalan sanan prääntämisestä ja lewittämisestä, että me'in olemme tulleet siitä osalliseksi", sanoi Drostin rouwa kowasti liikutettuna.

"Baitsi sitä on hän saanut vielä toisenkin palkinnon," sanoi Stolbach. "Hän on isännälänsä saanut kuulla tämän suloisen terwehdyksen: „sinä hyvä ja uskollinen palwelija," ja on nyt pääsnyt Herransa iloon."

"Ei sekään kuitenkaan ollut mitään mitätöim

asia," sanoi Gilbert, „tietää Herran käyttävän häntä kalliin sanansa lewittämiseen ja monen pimeän paikkakunnan walaisemiseen. Sumalalle olkoon kiitos, että se meillekin tuli."

Tämä matkustaja jätti seuraavana päivänä hyvästi tämän onnellisen perheen, kehoittaen heitä hartaasti edestinpäin Herraan turvaamaan ja uskollisena pysymään, ehkä heidän osaksensa tulisivin kärkeä Wapahtajansa tähden. Tämä tapahtui heille myös. Gilbert Krost sai käskyn muuttaa maasta ja kaikki hänen tavaransa ryöstettiin, niin että hänen köyhänä miehenä täytyi waimonensa ja lapsiensa lähteä wieraille maille. Mutta sen hän teli napisemata. Monet olivat ne koetukset ja waiwat, joita nämät uskowaiset saivat ensimmäisinä vuosina kärkeä Hollannissa, johonka he pakenivat, mutta nämät kärkeimiset, jotka Herran Kristuksen tähden heitä kohtasivat, pitivät he ilonansa.

„Kuninkas Henricki VIII sai pian harwainta woimallisuudenkin kuninkaan löytyvän, kuin hän oli, ehkä hän kylläkin piti itsensä woimallisena. Kuolema tuli, ja hänen täytyi jättää waltikkansa toiselle.

Hänen jumalisen poikansa Edward VI:nen kunninkaalliselle istuimelle jouduttua korottivat rauhalliset maassa taas päänsä ja tulivat „mäenrotkoista ja maankuopista" (Hebr. 11: 38) esiin, ja silloin muutti myös Gilbert Krost ja moni muu takasin isäinsä maahan, elääksensä siellä rauhassa, lukein Jumalan puhdasta sanaa ja palwellen Häntä, niinkuin heidän omatuntonsa waati.

Kertomukseni on nyt loppunut; mutta minä kysyn sinulta: rakastatkos Piipliata? Sinä olet nähnyt, kuinka ne pitivät sen suuressa arwossa, jotka sentähden wainottiin, että se heillä oli ja he sitä lukiwat. Sinä olet kuullut, missä waarassa ne ihmiset oliwat, jotka käänsiwät ja prääntäsivät tämän kirjjan. He kadottiwat paljo — kaikki kuin heille rakasta oli ja lopullisesti hengensäkin, että sinäkin saisit lukea Piiplian omalla sielelläs. Rukoile siis Jumalalta armoa tätä kirjjaa oikein arwossa pitäääkses. Tue se hartaasti ja pyhdy Herraa antamaan sinulle ymmärrystä luetun sanan käsittämiseen.

O Pyhä Henki! tule lihemmin,
 Birun nuorat poikki katkais:
 Ann' Jumalan sana tulla sydämiin,
 Walhe meist' pojes ratkais':
 Niin me kaikki puhtaaks' tulem',
 Ja kiitäm' Jumalaa suurest',
 Kristuksen oppia myös kuulem',
 Joka meit' päästää murheest',
 Amen sanom' sen puolest'.

Jumala puhui muinen usein ja monella muotoa isille profeettain kautta; näinä viimeisinä päiwinä on hän meille puhunut Poikansa kautta, jonka hän on kaikkein perilliseksi pannut, ja on myös hänen kauttansa maailman tehnyt.

Kirje, lähetetty Mawolta.

Rakkaat lapset! Wapautajamme Jesus sanoo Mark. 10:nessä luvussa: Sallikaat lasten tulla minun tyköni, ja älkäätki kieltäkö heitä: sillä senkaltaisten on Jumalan waltakunta. Kuulkaat, rakkaat lapset! teitäkin muisti Jesus maan päällä olles-

jansa. Hän sanoi: „sallikaat lasten tulla minun ty-
 töni.” Tunnetteko tätä Jესusta? Hän on teidän
 Wapahtajanne, hän lunasti teitä helwetistä, ett'
 ei teidän nyt tarwitse joutua sinne ijäiseen piinaan;
 waan pääsette taivaan iloon, jos hänen päällensä
 uskotte, niin kuin Jესus itse wakuuttaa monessa pai-
 kassa Uudessa Testamentissä. Markuksen ew. 16: 10
 sanoo hän: „Joka uskoo ja kastetaan se tulee
 altuuaksi.” Rasteessa te jo tulitte pieninä ostetuiksi
 Jumalan lapsiksi, siinä Hän jo otti „teitä syliinsä pani kä-
 tensä teidän päällemme ja siunais teitä;” Voi teitä rak-
 kaat lapset, ajatelkaat, kuinka hywä ja rakas tämä Je-
 sus on, joka meitä wapahti kadotuksesta. Kiittäkää aina
 Jესusta. Jესus pitää teitäkin aiwan hywänä, hän ra-
 kastaa teitä aiwan sydämmellisesti; rakastakaat tekin
 Jესusta, sillä Jესus rakasti teitä, jo ennenkuin te vielä
 olittekaan maailmassa. Hän kärsi katteran pii-
 nan ja kuoleman meidän edestämme. Iloitkaat
 lapset, että Jესus meidän lunasti helwetistä niin sur-
 fiasta paikasta, ja päästää taivaaseen, jokainoan,
 kuin hänen päällensä uskoo, Joh. 3: 16. Ojosta
 te lapset wähänkin ajattelisitte sitä ääretöntä autuutta,
 kuin Jესus on meille ansainnut, niin te ilosta itkisitte.
 Sillä ajatelkaat, ei yksikään meistä olisi pääsnyt taivaa-
 seen, waan pitänyt joutuman helwettiin, jollei Jესus
 olisi armahtanut meidän päällemme, ja tullut meitä lu-
 nastamaan. Synteimme tähden olisi meidän tähtynyt

joutua kadotukseen, mutta Jeesus rakasti meitä, meitä niin suuresti, että kärsi meidän synneimme rankaistuksen. Ja kuin me sen uskomme, niin me olemme totisesti autuaat. Kiittäkää siis tätä hyvää Jeesusta ja iloitkaat siitä, kuin hän meille on tehnyt. Jeesus sanoi myös, että „senkaltaisten on Jumalan valtakunta.“ Muista tätä, rakas lapsi, juuri sinunkin omas on „Jumalan valtakunta,“ ei omasta ansioistasi eikä hyvydestäs, vaan Jeesuksen ansion tähden olet sinäkin Jumalan lapsi. Muista siis, että Jumalan lahja sekin on, että sinä saat hengittää tätä ilmaa, vielä enänmiin on se aivan ansaitsematon armo, että olet Jumalan lapsi uskon kautta Jeesuksen päälle. Ajattele sitä rakas lapsi, ja opi uskomaan Jeesuksen päälle ja pitämään itses Jumalan lapsena hänen kalliin lunastuksensa tähden, äläkä anna kenenkään wietellä sinuas, wasta ikään etsimään Jumalan armoa oman pyhyytes kautta; sillä Jeesus itse sanoo „senkaltaisten on Jumalan valtakunta“ nyt jo uskon kautta Jeesuksen päälle. Sinun tulee kyllä kaikella muotoa elää siwiästi ja jumalisesti, sen sinä olet kalliilla walalla luvannut kasteessa, nimittäin että palwella Jumalaa pyhydessä ja wanhurskaudessa kaiken elinaikanas. Mutta kaiken tämän alla muista, että Jeesus otti sinun kadotetun lapsen liittoonsa, aivan sulasta armosta kasteessa. Kiitollisuuden osotukseksi rakasta ja palwele siis Jumalaa.

(Jatketaan.)

Ilmoitus.

Lukemisia Lapsille tilataan posti-konttooreissa 28 kopeekalla hopeata vuosikerralta eli kuudelta viikolta.

Kahdenkymmenen ja useimpain eksemplarien tilaus voi myös tapahtua toimittajan tykönä Kuopiossa, jolloin niitä eri-paketteissa postilla lähetetään tilaajille seuraviin hintoihin, nimittäin:

Jos vähemmän kuin 30 eksemplaria tilataan, maksetaan joka vuosikerralta 23 kopeekkaa;

Jos 30 taikka useimpia tilataan 22 kopeekkaa;

Jos 60 taikka useimpia tilataan 22 kopeekkaa, ja

Jos 100 taikka useimpia tilataan 20 kopeekkaa, ja annetaan joka kymmeneltä yksi ja joka sadalta 15 hinnata, kuin rahat tilateissa allekirjoitetulle lähetetään.

Seuraavia hengellisiä kirjoja sekä myydään allekirjoitetun luona että lähetetään postissa tilaajille, jos vähintään 30 viikkoa tilataan:

Maapuriensa Tappaja, hinta 4 kop.

Lukemisia Lapsille:

1860 vuoden vuosikerta, 4 viikkoa, maksaa yhdeksä myytynä, 16 kop.; mutta erittäin myytynä:

N:o 1. Kawahda itseäs koiralta eli mikä usko on? ja muutamia uskon hedelmiä. 5 kop.

N:o 2. Laima-poika, pikku Maria ja Väätäislammas. 5 kop.

N:o 3. Uskollinen palvelia ja koulu-kumppanit. 5 k.

N:o 4. Etiskää Herraa warhain. 5 kop.
1861 vuoden vuosikerta 6 vihkoa:
Yhdesäsä myytynä. 25 kop.
Erittäin myytynä:

N:o 1. Muutama sana lapsille uudella vuodella,
Johannes Brenz ja vähäinen koulutytty Afri-
kassa. 5 kop.

N:o 2. Johannes Kosko, Ewankeliumin laima,
Niagara ja Arkkipispan Anselmin rukous. 5 kop.

N:o 3. Kirje lähetysaarna-toimesta. 5 kop.

N:o 4. Hillitsetkösi kieltäs? Neegeri Moses, kadon-
nut lapsi ja metsäläispoika. 5 kop.

N:o 5. Tahdotkos ilahutta Jumalan Enkeleitä! Elii-
nan työ ja vähäinen parannuksen tekiä. 5 kop.

N:o 6. Katso, minä ilmoitan teille suuren ilon;
Joulu-saarna Lutheruksen mukaan. 5 kop.

Ne, jotka ottawat näitä kirjoja kaupitaksensa,
saawat myymis-palkkiansa:

15 prosenttia, jos eivät ota niitä omiaksensa,
waan takasinlähettämisen ehdolla;

20 sadalta, jos he ottawat niitä omiaksensa ja
vuoden sisään maksawat hinnan;

25 sadalta, jos vähemmän kuin 10 ruplan
edestä tilataan, ja rahat tilatesa, taikka kohta kirjo-
jen saatua, minulle lähetetään.

30 sadalta, jos viimeiseksi nimitetyllä ehdolla
10 ruplan eli enemmän edestä tilataan.

Kuopiossa helmikuussa w. 1862.

A. G. Kosk.